

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 7. Particularis Edicti restitutorii executio variis in Provinciis inchoata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. ne ulterius prohiberet, quominus E-
 A. C. 1628. questres subditi a suis prædiis census
 ac reditus dependerent Equitibus.

§. VII.

*Particularis Edicti restitutorii execu-
 tio variis in Provinciis inchoata.*

Lotich. rer. Nondum quidem ob communis feditionis metum, Anglis, Suecis, Danis, Batavis & Helvetiis nova molientibus, matura videbatur edicti communis promulgatio; interim tamen illud in variis locis urgebatur, & quidem ineunte hoc anno in Silesia & Wartenbergæ *restitutorium*, ut vocant, Cæsaris edictum publicis valvis primum affigebatur, simulque Preinero Wratislaviensis Episcopi Legato dabatur negotium, ut idoneos designaret Viros, quibus Ecclesiæ a Sectariis usurpatæ restituerentur: cum vero Jägendorffenses, Troppaviani, & Kofellenses hæretici pertinacius resisterent, impositis præliariis coercerentur: vicissim vero piensissimus Cæsar ad propagandam fidem Catholicam annue Bohemo Statui Ecclesiastico ex quolibet modio falis certam pecuniarum summam attribuit, die autem vigesima quarta Mensis Julii Zenoima, ubi comitiis intererat, literas ad Bohemiæ Præ-

Præfectos dederat, in quibus reforma-
tionis edictum negligi, violari, hære-
ticosque de sua conversione nullam con-
stantem spem facere questus, denuo
reformationem urgeri præcepit, ac die
vigesima Julii edito diplomate reiraçta-
rios citari iussit, eo fine, ut vel in fide
Catholica se institui patiantur, vel e
Regno intra sex dierum spatium emi-
grare jubeantur: de viduis autem sta-
tuit, ut quamdiu in hæresi permanse-
rint, tamdiu liberorum educatio, regi-
men, subditorum, & bonorum admini-
stratio eis subtrahatur, interim vero
earum bona per fidos homines admini-
strentur. *Liberi etiam in Catholica Reli-
gione educati, singuli pro illorum poscente
ætate tractentur, & habeantur. Si etiam
reperirentur viduæ, quæ non solum perti-
naces in sua hæresi manerent, sed ultra e-
tiam familiam, & alios voluntario modo a
Religione detinerent, tales ante elapsum ter-
minum ex provincia, aut si visum fuerit,
aliis pænis, quoties peccaverint, vel Cæsa-
ris mandato contradixerint, afficiantur.*

Quoad alias viduas, quæ se quiete, &
absque ullo scandalo continent, illæ eo dun-
taxat ex capite, quod intra determinatum
tempus Religionem acceptare noluerint, ex
provincia ante lapsum tempus discedere non
jubeantur, sed evoluta termino, de uno &
de altero decretum accipiant.

Sæc. XVII. Præterea statuit Imperator, ut in
 A. C. 1628 hæresi sua obstinati, qui pupillos secum
 abduxerunt, eos remittant, secus sua
 amissuri bona, quæ tutores ab Archi-
 episcopo constituti integra fide admi-
 nistrent, & pupillos in fide Catholica
 educari curent. Cum vero ad Rackens-
 burgenses ex Hungaria crebro Prædi-
 cantes venirent, hinc Cæsar illos, si
 sectæ suæ exercitio vacasse deprehensi
 fuerint, custodiæ dari iussit, sectarios-
 que libros inveni sub severissimis pœnis
 inhibuit. Demum ut privatum quo-
 que sectæ usum ex Bohemia, Austria,
 Carinthia, Stiria aliisque Provinciis suis
 eliminaret, Viennæ sequens promul-
 gari iussit edictum: *Posteaquam ab eje-
 ctione Præconum Lutheranorum, nihilomi-
 nus Dynastæ quidam, & eorundem ministri,
 abrogatæ illius Religionis exercitium priva-
 tum, intra arces, prædia, & molendina,
 concionando, legendo, cantillandoque resti-
 tuere, essent ausi, usque eo, ut etiam ad
 infantium Baptismata, Sinaxin, matri-
 monique copulas, progredi non dubitassent;
 hacque ratione ad Catholicam Ecclesiam re-
 vertendi institutum, ac negotium retardent,
 jam demum omnibus ac singulis id genus pri-
 vatis, simulatque usibus, atque exercitiis,
 missionem indicimus. Ut si quis contra hoc
 interdictum quicquam ejusmodi tentare dein-
 ceps præsumat, is pœnas det gravissimas.*
 Quo

Quo in genere, cum non sit obscurum per Sæc. XVII. libellos, ac scripta Protestantium multa A.C. 1628. caussari impedimenta, deinceps ratio iniretur, qua illa per inquisitorem, cujusque loci ordinarium, conquirantur, atque eliminentur.

Eadem legis feveritate mandavit Imperator, ut publicis officiis in superiore Austria vacantes vel suam hæresin ejurarent, vel ab officio discederent, opificum vero famuli in Bohemia, nisi fidem veram amplectantur, e Regno ejicerentur.

Præterea hoc anno in Silesia Templorum restitutio urgeri cæperat, non sine Protestantium tumultu; cum enim Gloggaviæ Cæsaris jussu quidam Centurio a Magistratu Ecclesiarum claves sibi tradi postularet, mox cives secta infecti, conjuratione facta turmatim accurrerunt, Temploque oppositis excubiis cinxerunt. Re autem comperta Donavius Baro nocte intempesta cum militari agmine in urbem irruit, ac de duobus hujus motus Authoribus supplicium sumpsit, civibusque metu pœnæ in ordinem redactis, Freistadium & Sprottaviam contendit, ibidemque Catholicæ fidei exercitium, ringentibus licet Novatoribus, reduxit: Grünbergenses vero, qui non ita pridem misere seducti, Lutheri placita adoptarant,

Sæc. XVII. Donaviano militi obviam procedentes
 A. C. 1628. ultro ad veram fidem reversi sunt:
 Ampliorem tamen Reformationis pro-
 gressum fistebat Saxonix Electoris ab
 Ordinibus interpellati deprecatio apud
 Cæsarem.

§. VIII.

*Cæsarei edicti executio Augustæ Vin-
delicorum inchoata.*

*Adtzr. An-
nal. Boic.
part. 3. l. 13.
Le Blanc.
Hist. de Bav.
tom. 4.
Carafa l. c.* Eodem hoc tempore Ferdinandus Im-
 perator in Vindelicis, locisque vi-
 cinis præcipue vero in agro Ulmenfi,
 ductore Wolfgango Comite Mansfeldio
 exercitum fere viginti millibus validum
 contraxerat; inde vero ob immodicas
 exactiones crebræ incolarum querelæ,
 ac Protestantium suspicio, metusque,
 ne Cæsar armata vi fidem Catholicam
 reducere, & Ecclesiasticorum bona ab
 Usurpatoribus vindicare intenderet:
 Suspicionem augebat falsus rumor de
 fœdere quod Marchio Durlacensis con-
 tra Cæsarem pro retinendis Ecclesia-
 rum spoliis cum Helvetiis, fœderatis-
 que Imperii civitatibus iniisse diceba-
 tur: Conjectabant alii, hunc Cæsaris
 exercitum vel ad Mantuanam expedi-
 tionem in Italia vel ad præpediendos
 motus in Hungaria aut Belgio destina-
 tum esse: Ita varius erat opinantium
 sen-